

lezve — helyenkint 1 vagy 2 *cm.*-re a jelzéstől be- vagy kitereli. Tekintettel azonban arra, hogy matematikai egyközűség a zsinór mellett történő kézi vetésnél sem érhető el, ez a hátrány a készülék sok előnyével szemben elenyészik. Ezért a szóban forgó új magvető készüléket, oly nagyobb csemetekertekben való használatra, hol a magot vetőtáblákon hosszú sorokban kell elvetni, megnyugvással ajánlhatom t. szaktársaimnak. Ellenben a kis magvakkal az ágy szélességében való vetésre, ezuttal is Fekete tolokás magvetőjét ajánlom.

A magvető eke beszerzési módozatairól, áráról, felvilágosítást adhat a királyhalmi (u. p. Szabadka) m. kir. erdőőri szakiskola főerdőőre, mint a készülék feltalálója és szerkesztője: *Lótos János.*

Erdősítési viszonyaink Máramarosban.*)

Irta: *Bekény Aladár*, m. k. erdőrendező.

Máramaros vármegye egyike hazánk legnagyobb és egyszersmind legerdődusabb vármegyéinek. 1687199 kat. holdnyi összes területének közel 56 százalékát erdő foglalja el.

A lakosság életmódja szoros összefüggésben áll az erdővel. Foglalkozását legnagyobb részben a fatermelés, tutajozás stb. képezi. Életszükségleteit az erdei munkáknál szerzett keresményéből fedezi.

Mezőgazdasága is az erdővel van összeforrvva, mert

*) Kivonat szerzőnek a máramaros-szigeti magyar királyi erdőigazgatósághoz Máramaros erdőművelési viszonyainak tanulmányozásáról tett és ki nyomtatott jelentéséből. *Szerk.*

annak legjövödelmezőbb ága a marhatenyésztés, s azt a silány minőségű rétek és szántóföldek mellett ily nagy mérvben — erdei és havasi legelő nélkül nem folytathatja.

A régibb időben majdnem egész életét az erdőben töltötte, mivel a nagyobb mérvű erdei használat megkezdése előtt egyedüli foglalkozása a marhatenyésztés volt. A legnagyobb legelő területeket az erdő szolgáltatta, hol a nép marháit legeltetve kora tavasztól késő őszig össze-vissza kóborolt. Az akkor még sokkal nagyobb területű erdő a nyári időszakban bő táplálékkal látta el a marhaállományt, de annál több gondot okozott a hó-dus — hosszú és szigorú tél, mely alatt a csekély kiterjedésű mezőgazdasági területek széna-termése az állatok tengődésére is alig volt elegendő.

Még inkább előfordulhatott akkor a még most sem ritka eset, hogy a tél végén rügyekkel és falombbal kellett táplálni az éhségtől elgémberedett állatokat.

Mi sem természetesebb tehát, hogy a nép minden főrekvése a mezőgazdaságilag művelhető terület nagyobbitására irányult és az előbbi csekély értékkel bíró erdőt ahol csak lehetett irtotta, pusztította, sőt a régi jobbágyi viszonyban évenként egy bizonyos erdőterület kiirtása kötelessége is volt.

Az irtás eleinte a völgyek mentére szorítkozott, de a marhaállomány szaporodása miatt az irtást az erdők távolabb fekvő alkalmas helyeire is kiterjeszteni kellett.

A földes ur szívesen fürte, sőt előmozdította az erdő pusztítását, hiszen a rétek és havasok területének növekedtével a birtok értéke és jövödelmezősége is növekedett és a kiirtott értékes területet, ha akarta «*deposita mercede laboris*» a munkabér megtérítése mellett meg is válthatta.

Az erdők egyedüli hasznót hajtó jövödelmét a legelő-

telés képezte és a fatermelés legtöbb helyen az urbéreszek faszükségletének fedezésére szorítkozott.

Némi kivételt képezett a máramarosi sóbányatelepek környéke, a hol a bánya üzeméhez szükséges fát a legközelebbi helyekről szálalás útján termelték ki.

A felujtással és az erdők fentartásával mit sem törődtek és az erdő területe folytonosan apadt, a rétek és szántóföldek pedig mindinkább nagyobb kiterjedést nyertek. Ma már az erdők 97 százaléka föltétlen erdőtalajon áll és csak 3 százaléka olyan, melynek talaja más művelésre is alkalmas.

Leginkább vesztett területéből a tölgy, mely jelenleg az összes erdőterület 5 százalékát foglalja el.

A tutajokon való sószállítás rendszeres behozatalával, a mult század közepe táján, a fenyveseknek nagyobb fontosságot kezdtek tulajdonítani és azokból a sószállítás céljaira alkalmas középvastag törzseket még a távolabb fekvő helyekről is kiszálalták. A használat zöme azonban a közeli és könnyen hozzáférhető helyekre szorítkozott, s mivel a sókoczkák mellett a zszindely és fűrészsanyag is leszállitható volt és az épületfával együtt a fában mindinkább szegényülő alföldön kedvező keresletre talált, ezekről a fenyő legnagyobb részét kitermelték.

Erre az időre esik a bükk térfoglalása a fenyővel szemben a közeli helyeken, ez az értéktelen fanem a csekély helyi tűzifaszükségleten kívül egyébrenem használatot és a helyett, hogy területéből vesztett volna, a közelfekvő fenyves területeket, a természetes felujulásra való nagyobb hajlandósága és szívóssága folytán, saját neme részére meghódította.

Ma a bükk a terület 61 százalékát foglalja el, a fenyő pedig 34 százalékra szorult vissza.

A tutajokon való sószállításhoz az anyagot az összes erdők 43 százalékát tevő állami erdőbirtok szolgáltatta. Itt fejlődött az erdőgazdaság a sóbányászat üzemével kapcsolatosan 1872-ig és a vasutnak M.-Szigetig való kiépítésével vált csak önállóvá.

A használat e század elejéig szálalás útján foganatosított. Előbb csak a közeli helyeken, a sószállítási üzem növekedtével azonban fokozatosan az egész erdőterületre kiterjedt. Eleinte a vágásokból csak a 8"—16" középátmérőjű tutajfát szedték ki, a többi a területen állva maradt.

Viszonyítva a szálalás mérvét az erdőterület nagyságához, a fatermelés csak kis részben használtatott ki. A megbolygatott zárlatu őserdők természetes uton csakhamar felujultak és az egyensúly rövid időn helyreállott.

A fa értékének növekedtével a használatok is belteresebbé lettek és a szálalás fokozatos felujításnak adott helyet. Jelenlegi állabjainak legnagyobb része ebből az időből származik.

Legválságosabb volt a máramarosi fenyvesekre az 1860—1880. évig terjedő időszak. A kedvező fakereslet az erdőgazdákat a felhalmozódott fakészletek gyors kihasználására indította. A fokozatos felujító vágást a tarolás váltotta fel és a vágások összes fatömege kihasználattott.

A használatok könnyebb és előnyösebb foganatosítása céljából, nagy területű összefüggő vágásokat alkalmaztak, a felujítást pedig még mindig a területen visszahagyott selejtesebb törzsektől várták. De a természet nem volt képes az emberi kéz pusztító munkáját ellensúlyozni és a vágások legnagyobb részben kopaszon maradtak.

Erre az időszakra esik a máramarosi magánerdők majdnem összes fakészletének kihasználása is.

Az erdőtvény életbe lépte és a területen alapuló

üzemrendezés gátat vetett az erdők nagyobb mérvű használatának és a hozamok a szabályos, sőt a jelen korfokozatnak megfelelő sokkal kisebb területekkel vannak megállapítva. Ugy szintén gondoskodva van a régibb időben kopaszon maradt és a folyó vágások felújításáról is.

Nagy szükség is van erre, mert a máramarosi fenyvesek és többi erdők jókarban tartása nem csak a vármegye, de az ország egy nagy és legmagyarabb részének, a nagy Alföldnek egyaránt közös érdeke.

A máramarosi erdők állandó fenntartásának fontos kérdése lebegett szemem előtt, midőn a működésem terét képező erdőbirtok felújítási viszonyait tanulmányoztam és módot keresek az itteni erdők tenyészeti kérdésének helyes megoldására.

Az erdőhasználat és erdősités az erdőgazdaságban a legszorosabb összefüggésben vannak. Helyes és belterjes kihasználás az erdősitési munka foganatosítását nemcsak megkönnyíti, de költségeit is csökkenti és viszont a helyesen végrehajtott felújítások a jövő használatok rendszerességét biztosítják és azok pénzügyi eredményeire a legmesszebb menő befolyással bírnak.

Fontos dolog a gazdaságban a nyerhető termények helyes kihasználása, czélszerű kiszállítása és előnyös értékesítése is, de nem csekélyebb fontosságú a felújítások helyes keresztülvitele sem, mert ezekben lesz lerakva a gazdálkodás alapja a jövőre nézve.

Az erdősz, a ki ezen feladatának megfelelt, nemcsak mint hivatalnok teljesítette feladatát, de mint honpolgár is eleget tett nemzetgazdasági fontosságú hazafiui kötelességének. A letarolt állabok helyén egy, a szakember igényeinek teljesen megfelelő erdőt nevelni nem oly könnyű, mint sokan hiszik.

A szakszerű igényeknek megfelelő, helyesen telepített erdőhöz annyi mindenféle követelések fűződnek, hogy azoknak csak legnagyobb körültekintéssel felelhetünk meg. Az elméletileg megállapított módok a gyakorlatban annyi különféle viszonyok között kerülnek megvalósításra, hogy lehetnek viszonyok, a hol a másutt legjobbnak bizonyult módszer érvényességét részben vagy egészben elveszíti.

Magában véve az erdősitések költségeinek megközelítő előzetes megállapítása is csak ritkán lehetséges, mert e munka keresztülvitelével annyi különböző és előre nem látott körülmény játszik közre és az egyes felujtandó területek helyi viszonyai annyira elütők, hogy az általánosságban megszabott és a szakkönyvekben ezen munkára feltalálható napszámmennyiség többszörösével is alig lehet a felvett munkát végrehajtani.

Első sorban az erdősitések költségeinek előzetes megállapítása volt az, a mi az erdőművelési munka egyes nemeinél tényleg felhasznált napszámmennyiség megfigyeléséhez vezetett, hogy ezekből a tapasztalatokból kövekeztetve egy, a máramarosi viszonyoknak lehetőleg pontosan megfelelő *munkaszükséglet kiszabást* állithassak össze. (L. a 338. és köv. old.)

A megfigyelések és adatok gyűjtésénél főképp a jövőre való munkaszükséglet megállapítását tartván szem előtt, első sorban az egész osztagok beültetésére vagy nagyobb területű csemetekertek megművelésére fordítottam a fősúlyt, hogy ugyanazt a munkát, hasonló viszonyok között hosszabb időn át figyelve, annál megbízhatóbb átlagos eredményt nyerhessek.

Heléi vagy napi átlagokat csak ott jegyeztem fel, ahol, mint az apróbb munkáknál a csemetekertekben, a megfigyelést hosszabb időre kiterjeszteni nem volt lehetséges.

Az egyes munkákhoz szükségesnek tapasztalt napszám-mennyiségek átlagos erősségű munkára és 10 órai munkaidőre vannak kiszámítva.

A megfigyelések eredményei, néha még teljesen hasonlóknak látszó körülmények között is, ha a munka rövidebb időn át lett feljegyezve, a legkülönbélebbek voltak.

Legnagyobb volt az eredmény a száraz meleg délelőttökön, míg nedves időben, vagy estefelé az átlagnál 30—40%-kal is kisebb volt.

Általában a legnagyobb befolyást gyakorolta az elért munka eredményére, nemcsak minőségileg, de mennyiségileg is, a megfelelő munkabeosztás és gondos felügyelet.

Érdekes dolog az is, hogy különösen a fenyőcsemetéknél azok kora 2—4 év között alig gyakorolt befolyást a munka eredményére. Feltűnt a dolog, mert eddig a munka mennyiségének kiszámításánál a csemeték korának megfelelőleg más adatokat vettünk számításba, de tovább figyelvén a dolgot, teljesen érthetővé vált az egyenlő munkaeredmény. A munkások ugyanis mindig csak a már megszokott nagyságban készítették a fészkeket és így a kisebb, illetve fiatalabb csemeték elültetése is ugyancsak annyi időt vett igénybe, mint a nagyobbaknál.

A csemeték kora különben sem bír oly jelentékeny befolyással azok nagyságára, mint a csemetekert fekvése, talajának minősége és a vetés sűrűbb vagy ritkább volta. A két éves csemeték jó helyről a 4 éveseknél is nagyobbak és erősebbek voltak, ha utóbbiaknál a talaj sovány és a kert magas fekvésű volt.

Ezért nem is látszik célhozvezetőnek az ültetés munkaszükségletét a csemeték korától függően állapítani meg, hanem jobb a kiültetésre alkalmas csemetéknek csak nagyságát venni tekintetbe.

Az ültetési munka megfigyelésénél az is kitűnt, hogy a régibb ültetések, vagy természetes uton létrejött fiatalosok pótlásánál a munkaszükséglet kiszámításánál követett eljárás téves.

Eddig ugyanis a szükséges kiegészítés költségei csak is a becsült zárlat szerint üresen maradt területrésze, mint valamely tisztásnál vagy vágásnál számítottak, de ezzel a költséggel a tervbe vett pótlást foganatosítani csak a legkedvezőbb esetben lehetséges. E számítási módnak téves volta a legközelebbi vizsgálatnál azonnal szembe tűnt.

A munkások az előbbi módon kiszámított csemete mennyiséget nem a számítás alapjául felvett, hanem az osztag egész területén ültették ki, mivel a fiatalos csak szétszórt foltokban került pótlásra és így a munka sokkal nagyobb területen volt tényleg foganatosítandó. A munkaidő jó része az ide-oda való járkálásban és a pótlandó foltok keresgélésével telt el, s így, nagyon természetes, nem ültethetnek el annyi csemetét, mint ha a munkát összefüggő tisztás területen hajtották volna végre; hanem a szerént kevesebbet, mennél távolabb voltak a pótlandó foltok egymástól. Ezer darab csemete kiültetése tehát valamely kiegészítendő fiatalosban több munkaidőt igényel, mint hasonló viszonyokkal bíró tisztás, vagy vágásterületen. Mennél távolabb vannak a pótlandó foltok egymástól és mennél nehezebb a területen való járás, annál több idő és munka szükséges 1000 drb csemete kiültetésére. Vagyis mennél magasabb a kipótlandó területek zárlata, annál távolabb és ritkábban vannak a foltok, a miből önként következik, hogy a pótláshoz szükséges munkamennyiség és költség kiszámításánál a fiatalos zárlatát figyelmen kívül hagyni nem szabad.

Számba vétetett ugyan a zárlat az üres terület nagy-

ságánál és ennek alapján a kiültetendő csemetemennyiség megállapításánál. Ez eddig teljesen helyes is, de az így nyert csemetemennyiség 1000 drbja után nem helyes ugyanazt a munkaszükségletet venni, mint ha az ültetés összefüggő tisztás területen történnék, mert akkor a zárlat éppen az ellenkező befolyást gyakorolja a munkaszükségletre, mint a minővel tényleg bír; vagyis mennél magasabb a zárlat, annál kisebb a pótlendő terület, a kiültetendő csemetemennyiség, az ennek alapján számított munkaszükséglet és költség.

A munkának nagyobb területen való teljesítésén kívül növeli a tényleges munkaszükségletet is, hogy a pótlásnál meglevő csemeték is megvizsgálatnak és az elvagy lenyomottak megigazgattatnak.

Behatóan foglalkozván az ültetés munkaszükséglete és a pótlendő fiatalosok zárlata között levő viszonynyal, azt tapasztalhatjuk, hogy a kettő egyenes arányban áll egymással.

Az ily ültetéshez tényleg felhasznált munka eredményéből kitűnt, hogy pótlásoknál 1 *m.* csemete kiültetése 0·1—0·3 zárlat között 10—15 százalék, a 0·4—0·5 zárlatnál 20—30 százalék, 0·6 zárlatnál pedig 50 százalék, sőt ennél is több munkát vett igénybe, a zárlat minden egyes tizedére, mint a hasonló viszonyokkal bíró tisztás, vagy vágásterület beerdősítésénél.

E tapasztalatnak alapján a pótlások munkaszükségletét a rendes ültetésektől különbözően látszik célszerűnek megállapítani és azt, hogy a költségvetések összeállításánál a folytonosan ismétlődő szorzások elkerültessenek, a zárlat minden egyes tizedére külön tételek alatt kell kitüntetni.

Az ültetés eredményének vizsgálásából az is kitűnt, hogy a beerdősítendő terület talajának minősége a munkaszükségletre nagy befolyással nem bír, kivéve ha annyira

szívós vagy köves, hogy az ültetéshez szükséges termőföldet kosarakban kell hordani.

Sokkal inkább befolyásolja a munkaszükségletet a területen levő fahulladék és a talajt borító növényzet minősége.

A munkás ugyanis a kedvezőtlen talajon a fészek készítésénél talán valamivel nagyobb erőt fejt ki, de időre nézve nagy különbség nincs. A talajtakaró felszaggatása és a fészek helyeinek és környékeinek kitisztítása ellenben tetemes időt vesz igénybe.

Nagyon természetes, hogy a talaj minőségének a munkaszükségletre csak az ültetésnél nem tulajdonítható jelentékeny befolyás, a csemetekerti munkánál azonban ezt elvitatni nem lehet.

Az erdősítési munkaszükséglet és költség előzetes megállapítása végett a tényleg felhasznált napszámmennyiség 141 drb 158000 m^2 területű csemetekertnél és körülbelől 4240 holdon kiültetett 10.600.000 drb csemeténél jegyeztetett föl s ezek állagaiból van a munkakiszabás összeállítva.

Az adatok csoportosítása és a munkakiszabás szerkesztésénél a gyakorlat igényei voltak irányadók. A főtörekvés arra fordított, hogy az erdőművelési költségvetések szerkesztésénél mindenki könnyen és biztosan megtalálhassa a viszonyoknak megfelelő napszám mennyiséget, mely a tervbe vett munka helyes keresztülvitelére előreláthatólag szükséges.

A egyes munkák és viszonyok könnyebb és biztosabb osztályozása céljából tanácsosabbnak látszott az eddigi szokástól eltérőleg nem általánosságban: jó, közép és rossz viszonyok szerint tüntetni ki a napszámszükségletet, mert így az egyéni nézet a viszonyok megítélésénél tulságosan érvényesül és a költségvetések megvizsgálása bajos.

I. A csemete nevelésre szükséges terület és magmennyiség.

Fajnem	A csemeték kora		A vetésnél		100 m ² terület bevetéséhez szükséges		100 m ² terület bevetéséhez szükséges		Iskolázásnál		Jegyzet
	év	db	m.	m ²	1000 db csemete neveléséhez szükséges		100 m ² terület bevetéséhez szükséges		Iskolázásnál		
					magból	jó	magból	jó	sor táv.	csemete	
Lúczyfenyő	1	300	3-33	0-66	18	27	2-88	4-09	—	—	—
	2	150	6-66	1-33	21	32	1-58	2-41	—	—	—
	3	100	10-00	2-00	25	37	1-25	1-85	15	3	4-50
	4	80	12-50	2-50	28	43	1-12	1-72	20	5	10-00
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	25	8
Jegenyefenyő	1	200	5-00	1-00	194	290	19-40	29-00	—	—	—
	2	150	6-66	1-33	231	375	17-37	28-19	—	—	—
	3	100	10-00	2-00	269	438	13-45	21-90	—	—	—
	4	60	16-66	3-33	380	500	11-40	15-00	15	4	6-00
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vörösfenyő	1	200	5-00	1-00	28	35	2-80	3-50	—	—	—
	2	100	10-00	2-00	33	42	1-65	2-10	—	—	—
	3	50	20-00	4-00	40	55	1-00	1-40	30	15	45-00
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erdelfenyő	1	200	5-00	1-00	18	27	1-80	2-70	—	—	—
	2	150	6-66	1-33	21	32	1-58	2-41	15	5	7-50
	3	50	20-00	4-00	25	37	0-60	0-90	20	8	16-00
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Feketeenyő	1	200	5-00	1-00	62	100	6-20	10-00	—	—	—
	2	150	6-66	1-33	74	120	5-56	9-02	15	5	7-50
	3	50	20-00	4-00	86	140	2-15	3-50	20	8	16-00
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Havasfenyő	1	180	5-55	1-11	803	1190	80-45	107-21	—	—	—
	2	150	6-66	1-33	1071	1428	80-52	107-37	—	—	—
	3	100	10-00	2-00	1614	2160	80-70	108-00	—	—	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kocsántalan tölgy	1	60	16-66	3-33	6	8	1-80	2-40	—	—	—
	2	40	25-00	5-00	7	10	1-50	2-00	—	—	—
	3	30	33-33	6-66	8	11	1-20	1-66	30	15	45-00
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

A szükséges terület, utak és gyomláló ösvények nélkül van számítva.

A vetésbarázdák sorköze mindenütt 20 cm-nek vétetett.

II. Csemetekert telepítés.

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
1	100 m ²	Gyephántás közönséges kerti szerszámokkal, porhanyós talaju réten vagy legelőn, a gyeptéglák elhordásával és a közelben való összerakásával együtt...	kézinap.	1:10
2	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon...	"	2:12
3	"	Ugyanaz a munka kötött agyagtalajon vagy mohos vízenyős réten ...	"	4:64
4	"	A tuskók kiirtása, a hulladék elhordása, elégetése és a terület kitakarítása tiszta vágásterületen ...	"	7:00
5	"	Ugyanez a munka lomos vágásterületen	"	8:50
6	"	Ugyanez a munka széltöréssel vagy bükk-cserjével benőtt területen ...	"	10:00
7	"	A terület egyszeri felszántása szántófel- dön vagy homokos talajon ...	igásnap.	0:02
8	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon ...	"	0:04
9	"	Ugyanaz a munka réten, legelőn vagy szivós agyagtalajon ...	"	0:06
10	"	A terület egyszeri beboronálása porhanyós vagy homokos talajon ...	"	0:02
11	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon ...	"	0:03
12	"	A területnek 20—30 cm. mélyen való fel- ásása, a gyökerek és kövek kiszedése és a talaj elegygetése, művelés alatt álló talajon ...	kézinap.	1:90
13	"	Ugyanaz a munka kisebb kövekkel ke- vert homokos agyagtalajon ...	"	3:40
14	"	Ugyanaz a munka szivós agyag vagy köves talajon ...	"	5:43
15	"	A már felásott terület másodszori fel- ásása és begereblyélése porhanyó kerti talajon ...	"	1:17
16	"	Ugyanaz a munka homokos agyagtalajon	"	1:81
17	"	Ugyanez a munka szivós agyag vagy kavicsos talajon ...	"	2:62
18	"	Ággyészítés és a gyomláló ösvények ki- taposása porhanyó kerti talajon ...	"	0:20
19	"	Ugyanaz a munka homokos agyagtalajon	"	0:60
20	"	Ugyanaz a munka szivós agyagtalajon...	"	0:90
21	"	A vetésbarázdák készítése, a mag elve- tése és betakarása porhanyó kerti tala- jon (Magszükséglet a kimutatásból) ...	"	0:72
22	"	Ugyanaz a munka homokos agyagtalajon	"	0:92
23	"	Ugyanaz a munka szivós agyagtalajon...	"	1:57
24	"	Az ágyak befedése a madarak ellen, fiatal fákról szedett galyak termelésé- vel együtt...	"	0:50

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
25	100 m ²	Ugyanaz a munka nagy fáról szedett jegenyefenyő galylyal	kézi nap.	0:80
26	„	Ugyanaz a munka, ha a galyakat öreg luczfenyőről kell szedni		1:00
27	„	Ugyanaz a munka tövissel, a tövisszedés nélkül	„	0:70
28	„	területen 0:25 szekér istállótrágyának szétteregetése és a földdel való összekeverése porhanyó talajon	„	0:30
29	„	területen 0:50 szekér istállótrágyának szétteregetése és a földdel való összekeverése szivós agyagtalajon	„	0:50
30	1 m ²	főutnak 10—20 cm.-re való kimélyítése, az utpárkány elkészítése porhanyó talajon	„	0:02
31	„	Ugyanaz a munka szivós agyagtalajon	„	0:04
32	1 fm.	felül 50 cm., alul 25 cm. széles, 40—50 cm. mély vízlevezető árok készítése porhanyó talajon	„	0:03
33	„	Ugyanaz a munka köves vagy szivós agyagtalajon	„	0:05
34	„	1,5 m. magas karó közé rakott rudkerítés készítése 5—10 cm. vastag rudakból anyagtermelés nélkül	férfi nap.	0:04
35	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: 1 db 2 m. h., 8—10 cm. vastag rud és 3 db 2 m. h., 5—7 cm. vastag rud termelése		„
36	„	karó közé rakott, 1,5 m. magas rekeszhasáb-kerítés, frissfenyőhasítványokból anyagtermelés nélkül	„	0:08
37	„	ilyen kerítéshez szükséges 3 db 2—3 m. h. rekeszhasáb és 1 db 2 m. h. karó készítése 20—30 cm. vastag frissen döntött fenyőfából	„	0:08
38	„	karó közé rakott 1,5 m. magas rekeszhasáb-kerítés készítése fenyőfavágási hulladékból vagy bükkfahasítványokból anyagtermelés nélkül	„	0:10
39	„	ilyen kerítéshez szükséges 3 db 2—3 m. h. rekeszhasáb és 1 db 2 m. h. karó termelése hulladékfenyőfából vagy bükből	„	0:11
40	„	1,0—1,5 m. magas sövénykerítés előállításafenyőrözséből anyagtermelés nélkül	„	0:30
41	„	ugyanilyen munka tölgy, bükk, vagy gyertyánrözséből anyagtermelés nélkül	„	0:20
42	„	ugyanilyen munka fűz, vagy mogyorórözséből anyagtermelés nélkül	„	0:15

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
43	1 fm.	sövénykerítés előállításához szükséges 3 db 2 m. hosszú karó és 3 db 30 cm. átmérőjű fonó rőzsekötés.	—	—
44	100 db	2 m. h., 5—6 cm. vastag gömbölyű karó termelése és kihegyezése	férfi nap.	1:50
45	1 kötés	vagyis 50—100 db 2—3 m. h. fonórőzse termelése	„	0:05
46	1 fm.	1:5 m. magas töviskerítés készítése anyagtermelés nélkül	„	0:12
47	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: 3 db 2 m. h. karó és 0:15 szekér tövis.	—	—
48	100 db	2—3 m. hosszú hasított kerítéskaró termelése keményfából	férfi nap.	3:00
49	„	2—3 m. hosszú hasított kerítéskaró termelése lágyfából	„	2:50
50	1 szekér	tövis termelése és felterhelése	„	0:90
51	1 fm	1—1:5 m. magas rudkerítés előállítása 3 drb rudból, ha a rudak minden 3 m.-re levert 2 drb karó közé guzszal erősítettnek	„	0:40
52	„	ilyen kerítés előállításához szükséges 3 m. hosszú, 4—8 cm. vastag rud, 1 db 2 m. h., 6—8 cm. vastag karó és 3 db guzs.	—	—
53	100 db	3 m. h. rud termelése keményfából	férfi nap.	3:50
54	„	3 m. h. rud termelése lágyfából	„	2:00
55	1 fm.	1:0—1:5 m. magas rudkerítés előállítása, ha a rudak minden 3 m.-re levert vastag, gömbölyű karóhoz faszögekkel vannak odaerősítve, anyagtermelés nélkül	„	0:20
56	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: 1 db 3 m. h., 4—8 cm. vastag rud és minden 3 méterre 1 db 1:5—1:8 m. h., 10—15 cm. vastag, gömbölyű karó (Anyagtermelést lásd előbb).	—	—
57	„	1:0—1:5 m. magas patieskerítés előállítása, ha az oszlopok minden 3 m. távolságban állanak és a 3 db kereszt-rud faczövekekkel van az oszlopokhoz szegezve, anyagtermelés nélkül	férfi nap.	0:30
58	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: 1 db 3 m. hosszú, 8—10 cm. vastag rud, minden 3 méterre 1 db 2 m. h., 10—20 cm. vastag gömbölyű oszlop és 12—15 db 1:5—1:8 m. h., 3—5 cm. vastag paties.	—	—
59	100 db	2 m. h., 5—6 cm. vastag paties termelése keményfából	férfi nap.	1:00

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
60	100 db	2 m. h. 5—6 cm., vastag paties termelése lágyfából	férfi nap.	0:80
61	1 fm.	1·5—1·8 m. magas léczkerítés előállítása erdei léczekből, ha az oszlopok egymástól 3 m. távolságra állanak és a léczek vasszegekkel erősítettek oda, anyagtermelés nélkül	„	0:50
62	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: minden 3 m.-re 1 db 2—2·5 m. h., 15—25 cm. vastag gömbölyű oszlop 2 fm. 12—15 cm. vastag rud a hevederekre, 10—12 db 4—5 cm. vastag erdei lécz. 30 darab léczszög és oszloponként 2 db padlószeg.	—	—
63	100 db	2 m. h., 4—5 cm. vastag erdei lécz készítése keményfából	férfi nap.	1:80
64	„	2 m. hosszú 4—5 cm. vastag erdei lécz készítése lágyfából	„	1:20
65	1 fm.	1·5—1·8 m. magas léczkerítés előállítása faragott oszlopok és hevederekkel, fűrészelt léczekből, ha az oszlopok egymástól 3 m.-re állanak és a hevederekkel együtt gömbölyű fából faragatnak ki	ács nap. férfi nap.	0:50 0:20
66	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: az oszlopokra minden 3 méter után 1 db 1·7—2·5 m. hosszú, 20 cm. vastag gömbölyű fa, a hevederekre 2 m. hosszú 15 cm. vastag gömbölyű fa 12—18 fm. fűrészelt lécz. oszloponként 3 db padlószög és 30 db. léczszög.	—	—
67	„	1·5—2·0 m. magas álló deszkakerítés előállítása, ha a deszkák 3 m.-enkint álló faragott oszlopok között vízszintes kereszt-hevederekhez szegezettek és az oszlopok a hevederekkel együtt gömbölyű fából faragatnak ki, anyag nélkül	ács nap. férfi nap.	0:40 0:20
68	„	ilyen kerítéshez szükséges anyag: minden 3 méterre 1 db 2·5—3·0 m. hosszú, 20—25 cm. vastag gömbölyű oszlop, 2 fm. 15—20 cm. gömbölyű fa a hevederekre, 4 db 1·5—2 m. hosszú, 25 cm. széles deszka, 16 db léczszög és oszloponként 3 db padlószög.	—	—
69	„	ugró lécz készítése (szarvas ellen) bármely kerítés fölé 1—1·5 m. magasságban, ha a lécztartó karók 3 méterenkint a földre veretnek, vagy a kerítés-		

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
70	1 fm	oszlopokhoz erős faszövekkel oda erősítetnek és azokra a 3 db keresztlécz vasszeggel szegeztetik oda, anyagtermelés nélkül lágyszőlőből keményfából ilyen kerítéshez szükséges anyag: 3 m.-enkint 1 db 3,0 m. h., 8—10 cm. vastag karó, 3 fm. 5—6 cm. vastag erdei lécz és 8 db léczszeg. (Az anyagtermelést lásd fentebb.)	férfi nap. "	0:15 0:20
III. Csemetekert fentartás és ápolás.				
71	100 m ²	A területnek composttal, gyeptrágyával, erdei televennyel 4—5 cm. vastagon való betertése és a földdel való összekeverése, ha a trágyaszter a közelben van felhalmozva	kézi nap.	2:0
72	"	A csemeték kiszedése után üresen maradó terület felásása, elegyengetése és begereblyélése homokos, porhanyó kertitalajon	"	1:17
73	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon	"	1:81
74	"	Ugyanaz a munka szivós agyagos vagy kavicsos talajon	"	2:62
75	"	Gyomláló ősvények kitaposása, ágykészítés porhanyó kertitalajon	"	0:30
76	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon	"	0:60
77	"	Ugyanaz a munka szivós agyag talajon	"	0:90
78	"	A vetésbarázdák készítése, mag elvetése és betakarása porhanyó talajon	"	0:72
79	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon	"	0:92
80	"	Ugyanaz a munka szivós agyagos vagy kavicsos talajon	"	1:57
81	"	Az ágyak befedése a madarak ellen fiatal fákról szedett galyakkal anyagtermeléssel együtt	"	0:50
82	"	Ugyanez a munka nagy fákról szedett jegenyefenyő galyakkal	"	0:80
83	"	Ugyanaz a munka nagy fákról szedett luczfenyő galyakkal	"	1:00
84	"	Ugyanaz a munka tövissel, agyagtermelés nélkül	"	0:70
85	"	A galyak, vagy tövis leszedése és halomba rakása	"	0:30
86	"	Egyszeri gyomlálás porhanyó kertitalajon	"	1:00
87	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon	"	1:62

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
88	100 m ²	Ugyanazon munka szivós agyagtalajon	kézi nap.	2:00
89	"	A sorközök egyszeri megkapálása porhanyó talajon	"	0:20
90	"	Ugyanaz a munka agyagos talajon	"	0:40
91	"	Ugyanaz a munka szivós agyagtalajon	"	0:60
92	"	Egyszeri öntözés, ha a víz a közelben van	"	0:20
93	"	A sorközök mohával való kirakása mohaszedés nélkül	"	1:50
94	1 m ³	Moha szedése (100 m ² után 2 m ³)	"	1:00
95	100 m ²	A moha kiszedése és halomba rakása	"	0:70
96	"	A sűrű vetésből származó csemete sorok ollóval vagy gyomlálás által való kiritkítása	"	1:50
97	"	Az ágyak beárnyékolása fenyő vagy bükk galyakkal galszedés és állványkészítéssel együtt	férfi nap.	1:50
98	"	A galyak kicserélése galszedéssel együtt	"	0:70
99	"	A galyak leszedése és halomba rakása	"	0:30
100	1 fm.	Rekeszhasáb, rud, patics vagy tövikerítés fentartására évenként	"	0:02
101	1 m ²	Utnak egyszeri garaszolása	kézi nap.	0:01
102	1000 db	1—2 éves lomboscsmete kiszedése és ültetőfával való átiskolázása porhanyó talajon	"	1:50
103	"	Ugyanaz a munka agyagtalajon	"	3:50
104	"	1—2 éves fenyő-csemete kiszedése és ültetőfával való beiskolázása porhanyó talajon	"	1:00
105	"	Ugyanaz a munka agyagtalajon	"	2:00
106	"	2—3 éves lomboscsmete kiszedése, átválogatása, a gyökerek megnyesése, megolvasása, 1/c darabonként guzszal való csomóba kötése és a közelben való bevermelése porhanyótalajon	"	0:35
107	"	Ugyanez a munka agyagtalajon	"	0:70
108	"	2—3 éves fenyőcsmete kiszedése, átválogatása, megolvasása, 100 dbnként csomóba kötése és a közelben való elvermelése porhanyó talajon	"	0:15
109	"	Ugyanez a munka agyagos talajon	"	0:35
110	"	2—3 éves csomóba kötött lombos csemete, kosarakba, nedves moha közé való csomagolása (1/m. 2—3 kosár és kosarankint 0:01 m ³ moha)	"	0:10
111	"	2—3 éves, csomóba kötött fenyőcsmete kosarakba való csomagolása (1 m. 1 db kosár)	"	0:05

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
112	1000 db.	2—3 éves, kosárba csomagolt lombos csemete szállítása óránként és 1000 dbonként átlag szekéren	fuvarnap. hátasló férfi nap.	0:07 0:25 0:50
113	„	2—3 éves, kosárba csomagolt fenyő-csemete szállítása óránként és 1000 dbonként szekéren	fuvarnap. hátasló férfi nap.	0:04 0:12 0:25
114	„	lombcsemete nevelése kerül átlagosan	kézi nap.	4:5
		1 éves	„	5:5
		2 „	„	6:5
115	„	fenyőcsemete nevelése kerül átlagosan	„	1:2
		1 éves	„	2:4
		2 „	„	3:0
		3 „	„	3:0
116	„	egyszer iskolázott 4 éves lomboscsemete nevelése kerül átlag	„	7:0
117	„	egyszer iskolázott 4 éves csemete nevelése kerül átlag	„	3:5
IV. Rendes ültetés.				
118	1000 db.	3—4 éves lomboscsemete kapával való elültetése tisztáson, vagy tiszta vágásterületen	kézi nap.	5:0
119	„	3—4 éves lomboscsemete kapával való elültetése réten, fűvel, epilobiummal vagy málnával benőtt területen	„	6:0
120	„	3—4 éves lomboscsemete kapával való kiültetése fahulladék és bükkseprentéssel borított vágásterületen	„	7:0
121	„	3—4 éves lomboscsemete kapával való elültetése lommal és bükkseprentéssel borított régi vágásterületen vagy kedvezőtlen talajviszonyok között	„	8:0
122	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése tisztáson vagy tiszta vágásterületen	„	4:0
123	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése réten vagy fahulladékkal borított vágásban	„	5:5
124	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése fahulladék és gyommal borított vágásterületen	„	6:5

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
125	1000 db	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése fahulladék és gyommal borított kedvezőtlen talajviszonyokkal bíró vágásterületen	kézi nap.	7·0
126	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése málna, epilóbium vagy bükk-cserjével benőtt régi széltöréses területen	„	8·5
127	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése sűrű bükkcseprentés, lomos széltörésben, kedvezőtlen talajviszonyok mellett	„	9·5
V. Ültetések, vagy természetes uton keletkezett hézagos fiatalos pótlása.				
128	1000 db.	3—4 éves lomboscsemete kapával való elültetése pótlásnál, fűvel benőtt ültetésben vagy természetes fiatalosban a meglévő csemeték megigazitásával együtt	kézi nap.	5·5
		0·1 zárlat mellett		6·0
		0·2 „ „		6·5
		0·3 „ „		7·5
		0·4 „ „		9·0
		0·5 „ „		„
129	„	3—4 éves lomboscsemete kapával való kiültetése a pótlásnál fűvel, epilóbiummal, málnával vagy bükkcseprentéssel benőtt ültetésben vagy természetes fiatalosban a meglévő csemeték megigazitásával együtt	„	6·5
		0·1 zárlat mellett		7·0
		0·2 „ „		8·5
		0·3 „ „		10·5
		0·4 „ „		12·0
		0·5 „ „		„
130	„	3—4 éves lomboscsemete kapával való elültetése, a pótlásnál fűvel, málnával, epilóbiummal és bükkcseprentéssel borított ültetésben vagy természetes fiatalosban a meglévő csemeték megigazitásával együtt, kedvezőtlen talajviszonyok között	„	7·7
		0·1 zárlat mellett		8·4
		0·2 „ „		10·0
		0·3 „ „		12·0
		0·4 „ „		„
		0·5 „ „		15·0

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
131	1000 db.	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése a pótlásnál fűvel benőtt ültetésben vagy természetes fiatalosban a meglévő csemeték megigazitásával együtt		
		0:1 zárlat mellett	kézi nap.	6:0
		0:2 „ „	„	6:5
		0:3 „ „	„	7:5
		0:4 „ „	„	9:5
		0:5 „ „	„	12:5
132	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése a pótlásnál cseprentéssel benőtt ültetésben, vagy természetes fiatalosban a meglévő csemeték megigazitásával együtt		
		0:1 zárlat mellett	„	7:5
		0:2 „ „	„	9:0
		0:3 „ „	„	10:5
		0:4 „ „	„	12:5
		0:5 „ „	„	15:0
133	„	3—4 éves fenyőcsemete kapával való elültetése a pótlásnál lommal és cseprentéssel borított régi széltörésű területen levő ültetésben vagy természetes fiatalosban kedvezőtlen talajviszonyok között		
		0:1 zárlat mellett	„	10:5
		0:2 „ „	„	12:0
		0:3 „ „	„	14:0
		0:4 „ „	„	16:0
		0:5 „ „	„	18:0
		<i>Megjegyzés:</i> 0:5 zárlaton felül csak az egyes kopasz foltok pótlandók; ezek beültetésének munkaszüksége a foltok zárata szerint számítandó.		
		VI. Vágás-takarítás és a fiatalos tisztítása.		
134	1 k. hold	A nagyobb fahulladék összeszedése és halmokba rakása	„	2:00
135	„	A vágás kitakarítása, a lágycserje letördelése, vagy félig levagdalása	„	3:50

Tétel	Egység	A munka megjelölése	Szükséges napszám	
			minőség	meny-nyiség
136	1 k. hold	A vágás kitakarítása, a bükkcseprentés letördelése, vagy félig való levágása a visszahagyott nagyobb bükkfák meggyűrűzésével együtt.	kézi nap.	6'00
137	„	0'3—0'4 zárlatu ősbükkös meggyűrűzése	„	10'00
138	„	fiatalos tisztítása, lágy fanemekből álló cseprentés mellett.	„	4'00
139	„	fiatalos tisztítása, bükkcseprentéssel borított területen.	„	7'00
<i>Megjegyzés:</i> A vágás-takarítás és tisztítás munkaszüksége a különféle viszonyok között annyira eltérő, hogy azt nagyobb területeknél 1—2 holdas próbamunka alapján czélszerű megállapítani.				

Minden egyes tételnél le van tehát írva röviden a munka és viszony is, hogy a helyes tétel a körülményeknek megfelelően és biztosan legyen megválasztható.

Éppen a munkakiszabáshoz gyűjtött adatok mutatták, mily eltérők az eredmények az egyes munkáknál ugyanegy erdőbirtoknál, még ha a viszonyok hasonlóknak látszanak is s azért egyáltalán nincs kizárva, hogy daczára a nagy területen szerzett átlagos adatoknak, azzal szemben, különösen a kisebb munkáknál különbség ne forduljon elő, de mindazonáltal remélem, hogy az adatok Máramarosban a nagyobb kiterjedésű erdőműveléseknél általában meg fognak felelni.

Különbség származhatik abból is, hogy a munka teljesítésénél előre nem látott körülmények játszanak közre.

Mindenki, aki csak az erdőtenyésztéssel foglalkozik, tudja, hogy a felujtandó területek távolsága, talaja, lejtje, többé

kevésbé gyomos volta, a gyomok minősége, az alkalmazott munkások gyakorlottsága, a használt szerszámok, a munka vérehajtásának módja, a munkabeosztás, a felügyelet, a csemeték minősége, az évszak, az időjárás mind megannyi tényező, mely a különféle erdősítési munkák nap-számszükségletét a legtágabb határok között módosítja.

A földmivelésügyi ministerium 1897. évi költségvetése.

Akik az országgyűlés tárgyalásait figyelemmel kísérték, tudomással bírnak arról, hogy a földmivelésügyi tárcza f. évi költségvetése körül mily számos felszólalás történt. A legjelentősebb okot erre a közép- és a kisbirtokos osztály mezőgazdasági helyzetének helyenkint válságokkal fenyegető volta s főképen a legutóbbi idők alatt évről-évre határozottabb alakban jelentkezett társadalmi mozgalmak szolgáltatták. A tárgyalások keretében mindamellett minket egészen közelről érintő nyilatkozatok is történtek, melyekről röviden megemlékezni lapunkban is helyénvalónak ismerhető.

Az erdészeti ügyekkel először a február 17.-i ülésen Beldi László képviselő ur foglalkozott. Beszédének ez a része így hangzik:

„Igen fontos feladat vár az erdészetre a kopárok befásításánál és a vizmosásos területek megkötésénél, hol, fájdalom, évtizedek mulasztásait kell nagy és messzemenő munkálatokkal pótolnunk. E munkálatok tudomásom szerint az országnak csak két vármegyéjében lettek megkezdve, pedig azokat az egész országban egészen egyöntetűen kellene végeznünk, mert a kopárok és vizmosások kiváló